

'Radiosähköttäjiä tarvitaan yhä' Hätäviestijärjestelmä petti — 26 hukkui

Merenkulun satelliittitietoliikennejärjestelmän käyttäminen ja normaalin radiosähkötysjärjestelmän käyttämättä jättäminen olivat tärkeät osatekijät 26 merimiehen hukkumisessa Intian valtamerellä parisen kuukautta sitten.

Panamalaisen tankkerin Tesubu II:n uppoamispaikalle saatiin apua vasta 18 tunnin kuluttua ensimmäisestä hätäsanomasta, vaikka apua olisi ollut saatavissa lähes näköetäisyydeltä.

Suomen Radiosähkötäjälaitoon tapahtumasta tuli tieto viime maanantaina englantilaisen vakuutusyhtiön Lloyd's List -lehden leikkien välityksellä.

Vuosi sitten radiosähkötäjälaito asetui voimakkaasti vastustamaan merenkulkuhallituksen myöntämää erivapautta, jolla suomalaisten kauppalaivojen olisi sallittu purjehtia Itämerellä ja Pohjanmerellä ilman radiosähkötäjiä ja sähkötysasemaa.

Lähtö vastarinta sai aikaan sen, että merenkulkuhallitus joutui peräytymään. Päätettiin, että vuoden 1985 loppuun saakka niilläkin suomalaisilla laivoilla, joilla on satelliittitietoliikennejärjestelmä, on myös perinteiset radiosähkötäjiä.

Kauppa- ja teollisuusministeriön on määrä asettaa työryhmä, joka pohtii, mitä tehdään vuoden 1985 jälkeen.

Radiosähkötäjälaiton puheenjohtaja Heikki Santala pitää Tesubu II:n ta-

pausta ensimmäisenä vakavana esimerkkinä siitä, mitä voi tapahtua, jos aluksella ei ole radiosähkötäjiä eikä sähkötysasemaa.

— Sähkötysasemaa ja satelliittitietoliikennettä on käytettävä rinnakkain niin kauan kuin jokaisella laivalla maailman merillä on käytössään satelliittijärjestelmä. Siirtymävaiheen aikana ei ole varaa turvautua pelkästään Satcom-systeemiin, Santala sanoo.

— Tällä hetkellä meillä täällä Suomessa ei ole tarvetta ryhtyä erityistoimiin Tesubu II:n tapauksen takia, koska meillä on "rauhotusaika" ensi vuoden loppuun. Asia otetaan kuitenkin esille ensi kuussa kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n kokouksessa, Heikki Santala kertoo.

Lloyd's Listin mukaan IMO aikoo tutkia Tesubu II:n onnettomuuden tarkoin.

Mitä tapahtui?

Vuonna 1970 rakennettu 21 446 DW-tonnin Tesubu II, entinen Esso Kure, joutui kesäkuun 26. päivänä vaikeuksiin myrskyisellä Intian valtamerellä. Alus oli tulossa Bangkokista 18 000 tonnin lastissa.

Kello 12 Greenwichin aikaa brittiläinen irtolastilaiva Eastern Valley oli näköetäisyydellä Tesubusta. Kello 14 Tesubu otti ensimmäisen kerran satelliittiyhteyden varustamoonsa ilmoittaen vaikeasta tilanteestaan.

Eastern Valley oli paria tuntia aikaisemmin yrittänyt radiopuhelimella "laivasta-la-

vaan" -yhteyttä, mutta ei saanut vastausta.

Kello 14.30 varustamon ja keulaansa vuoden saaneen tankkerin välinen yhteys katkesi. Varustamo antoi heti hälytyksen ja etsinnät aloitettiin.

Hälytykset annettiin satelliittijärjestelmällä. Kansainvälistä hätätaajuutta 500 kHz:ä radioaalloilla ei käytetty.

Kello 18 ensimmäinen laiva, norjalainen kaasutankkeri Golar Frost ilmoitti vastaanottaneensa hälytyssanomaa. Se lähti kohti Tesubu II:n onnettomuuspaikkaa ja arvioi olevansa perillä kello 8.00 seuraavana aamuna.

Se aloitti etsinnät 27.6. aamulla, ja pian paikalla olivat myös australialainen konttilaiva Australian Endeavour sekä meripelastushinaaja Apollon.

Mitään, merkkiäkään, Tesubusta ei löytynyt. Apollon partioi alueella heinäkuun toiseen päivään saakka, mutta tuloksetta.

Meri oli nielaissut Tesubun ja sen filippiiniläisen miehistön.

Tesubun varustamo ilmoitti, että laivalla oli "kaikki mahdolliset" viestintäjärjestelmät.

Radiosähkötäjälaiton puheenjohtaja Santala sanoo, että hän ei ole asiasta niinkään vakuuttunut.

— Jos Tesubulla oli esimerkiksi vanha radiosähkötysjärjestelmä, miksei eetteriin tulut morse-sanomaa, mayday, mayday, Santala kysyy.

RAUNO HETTI

26.9.84

Isbrytarna

Konflikt 'på is' men nya hot pyr

Arbetsfreden på isbrytarna kommer synbarligen att vara i blickpunkten i flera avseenden den närmaste framtiden. Den konflikt som pyr kring den nya arbetstidslagen, förefaller att vara "på is" åtminstone över julen. Samtidigt har andra moln dykt upp vid horisonten, vilka kan leda till arbetsinställelser från framsför allt radiotelegrafisternas sida liksom då det gäller arbetstidslagen.

Vad beträffar arbetstidslagen uppges man vid radiotelegrafistförbundet, att "dörren är på glänt". Ett sammanträffande har i dagarna ägt rum med representanter för finansministeriet och dessa sägs ha förhållit sig varken nekande eller jakande till arbetstagarförbundets synpunkter.

Förhandlingarna fortsätter troligen först efter julen. Läget betraktas av radiotelegrafistförbundet dock fortfarande som allvarligt.

Nya konfliktfrön

Samtidigt pekas det på att nya konfliktfrön uppstått. De gäller i relationerna till sjöfartsstyrelsen. Denna har sändt en skrivelse till befälet på isbrytarna med stipulationer rörande veckoskiftet då isbrytarna inte skall vara i verksamhet.

Reaktionen på radiotelegrafistförbundet är, om vårt folk inte behövs då, finns det inga skyldigheter att utföra arbete heller under andra dagar. Detta bör väl tolkas så, att risk för arbetsnedläggelse finns efter ett veckoskifte då det meddelats att alla inte behövs ombord på grund av att isbrytaren kan stå överksam.

Vidare anförs ett annat tvisteämne, som ansluter sig till uträkning av någon lön vid sjöfartsstyrelsen. "Måttet är nu fullt", lyder en

sammanfattad kommentar vid radiotelegrafistförbundet.

Vid sjöfartsstyrelsen sägs beträffande skrivelsen till isbrytarnas befäl, att denna innebär att om sjöfartsstyrelsens trafikhyr och isbrytarens befäl är ense om att isbrytaren inte behövs för assistans av fartyg under veckoskiftet, skall det meddelas dem som inte då behövs ombord, att de kan avlägsna sig för den tiden. De får naturligtvis stanna ombord, men det utfaller ingen extra ersättning under ett sådant veckoskifte. Sålunda veckoskiftet betraktas dock som sållynta full.

Om löneuträkningen kontrolleras det på sjöfartsstyrelsen, att det är fråga om ett fall då en person slutade och hade en hel del vederlagsersättning att få. Skattemässigt blev det sålunda ofördelaktigt, och från löntagarpartens sida krävdes att det retroaktivt skulle utbetalas månadsvis. Det säger sig sjöfartsstyrelsen inte kunna gå med på i ett dylikt fall.

Mårten Kerin

25 000 mark ersättning för arbetsolycka

Bolaget Kajaani Oy måste betala 25 000 mark i ersättning

JL 15/8.84

Merimieslakiin vaaditaan muutosta Radiosähkötäjät lujina sotavaarasta

● Suomen Radiosähkötäjäliitto vaatii merimieslakiin muutosta, jolla merenkulkijoiden työsuhdeturvaa lujitettaisiin. Liitto jättää tänään asiasta valtioneuvostolle kirjeen, jossa hallitusta kehoitetaan antamaan tarvittava esitys eduskunnalle.

Radiosähkötäjäliiton puheenjohtaja Heikki Santala toteaa, että merimieslain 46 pykälää on muutettava.

— Lakia on muutettava

näin, että merenkulkijat eivät menetä työpalkkaansa, jos he kieltäytyvät purjehtimasta sotavaara-alueelle, Santala sanoo.

Hän muistuttaa tilanteesta Persianlahdella ja Punaisella merellä ja kertoo, että työnantajien edustajien kanssa neuvotellaan tänään Persianlahden tilanteesta ja merenkulkijoiden työsuhdeturvasta.

Radiosähkötäjäliiton työvaliokunnan kokouksessa eilen käsiteltiin myös merimiesten

palkkausta sotavaara-alueiden purjehduksilla.

Santala sanoo liiton vaatineen jo vuosikausia, että on saatava aikaan tietty automaattikka: kun alukset purjehtivat vesille, joilla vakuutusmaksuja nostetaan, on myös merenkulkijoiden palkkoja automaattisesti nostettava. Nykyisin joka tilanteesta on neuvoteltava erikseen.

Tätä ongelmaa kaikki neljä merenkulkijajärjestös pohtivat tänään yhteisneuvottelussa. RI